

Протокол № 3

засідання експертно-громадської ради виконавчого комітету Миколаївської міської ради
(ЕГР)

19 червня 2025 р.

м. Миколаїв

Голова: Ващиленко А.М.

Секретар: Атанасова В.О.

Присутні – 25 осіб, з них 7 – онлайн, 13 осіб – з правом голосу.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Дієва місцева демократія у Статуті Миколаївської громади. Сервіси річного партнерського проєкту «Дієва місцева демократія у Статутах двох громад Миколаївщини» від ГО «Фонд розвитку м. Миколаєва»(ФРММ), Експертно-громадської ради виконавчого комітету Миколаївської міської ради (ЕГР) та Миколаївської міської ради.

2. Щодо внесення до Статуту міста змін відповідно до Закону України «Про народовладдя на місцевому рівні». Розгляд проєкту доручення міського голови з питань посилення ефективності структурних підрозділів місцевої влади.

3. Щодо внесення змін та доповнень до рішення міської ради від 28.11.2024 № 39/13 «Про наглядову раду комунального підприємства Миколаївської міської ради».

4. Різне.

ВИСТУПИЛИ:

Ващиленко А., який привітав учасників засідання та повідомив, що станом на 14.00 наявний кворум, достатній для проведення голосування. Запропонував присутнім затвердити порядок денний засідання ЕГР у тому вигляді, який наведено в роздаткових матеріалах. Запросив до слова представника Українського незалежного центру політичних досліджень М. Лацибу.

З першого питання:

Лациба М., який висловив упевненість, що Закон України «Про народовладдя на місцевому рівні» є ключовим при здійсненні реформи системи місцевого самоврядування. Перерахував вимоги до Статутів територіальних громад. Які передбачені в актуальному законодавстві. Нагадав, що даний Закон встановлює таке поняття як «жителі» територіальної громади, включаючи до цієї категорії також і внутрішньо переміщених осіб (ВПО) та надаючи їм право брати участь в управлінні громадою. Позитивно відгукнувся про досвід роботи ЕГР та зазначив що рада показала себе як активний суб'єкт народовладдя. Зазначив, що ЗУ «Про народовладдя на місцевому рівні» також включає в себе розділи, присвячені діяльності громадських рад, а отже зміни у законодавстві – це нагода оновлення місцевої нормативно-правової бази та посилення ролі громадських рад в системі місцевого самоврядування.

Заявив про готовність активно брати участь в розробці нової редакції Статуту територіальної громади м. Миколаєва.

Ващиленко А., який підкреслив, що ЕГР відповідно до чинної редакції Статуту територіальної громади є частиною місцевого самоврядування м. Миколаєва. Також в місті напрацьована практика роботи «галузевих» рад. Висловив упевненість, що досвід роботи ЕГР в Миколаєві буде корисний і колегам з інших міст України, а також готовність до співпраці в роботі над новою редакцією Статуту територіальної громади Миколаєва.

Коваленко О., який зазначив, що робота ЕГР – це саме та краща практика, яку Миколаїв має передавати не лише іншим українським містам, але і в країни Європи. Позитивно

висловився про використання у Миколаєві методики You Change та виокремлення шкільних бюджетів в межах Громадського бюджету міста.

Щоголев Д., який від імені Молодіжної ради при Миколаївському міському голові також висловив готовність долучитися до роботи над проектом Статуту територіальної громади Миколаєва в частині щодо участі молоді в управлінні містом.

Коваленко О., який в свою чергу заявив про готовність провести відповідні тренінги для миколаївської молоді.

Леонова Л., яка висловила М. Лацибі як одному зі співавторів Закону про народовладдя на місцевому рівні, вдячність за те, що новий Закон враховує інтереси ВПО, до яких належить і сама п. Леонова, та надає цій категорії можливість брати участь в управлінні там, де вони отримують прихисток.

Зазначила, що 2024 року миколаївська громада тестувала передбачену діючою редакцією Статуту процедуру проведення загальних зборів, і висловила впевненість, що дана процедура має бути відкоригована.

Золотухін М., який висунув пропозицію про включення представників Українського незалежного центру політичних досліджень та до складу робочої групи з вивчення питань застосування норм Закону України від 09.05.2024 №3703-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо народовладдя на рівні місцевого самоврядування».

Ващенко А.М., який підтримав дану пропозицію та поставив на голосування.

З другого питання:

Ветров В., який висловив подяку експертам Українського незалежного центру політичних досліджень та наголосив, що в Миколаєві мають бути створені умови для повноцінної та ефективної участі громади в управлінні містом. Підкреслив важливість системної роботи і напрацювання методичних рекомендацій з даного питання.

Висловив переконання, що участь представників громадськості в апаратних нарадах міського голови та керівників структурних підрозділів виконавчих органів ММР є ефективною практикою, оскільки підвищує оперативність прийняття рішень. Зазначив, що ідея проведення прямих ефірів керівників структурних підрозділів виконавчих органів ММР була запропонована ЕГР та вже впроваджується на практиці.

Висловив своє бачення етапів роботи над проектом нової редакції Статуту територіальної громади м. Миколаєва в такому вигляді:

- 1) підготовка проектів документів, які враховують місцеву специфіку;
- 2) адвокаційна кампанія;
- 3) популяризація інструментів громадської участі серед населення.

Ващенко А., який запропонував учасникам засідання розглянути проект рішення виконавчого комітету Миколаївської міської ради «Про створення і організацію діяльності громадських рад при посадових особах та/або виконавчих органах Миколаївської міської ради», який був запланований до розгляду 4-м питанням.

Атанасова В., яка представила вказаний проект учасникам засідання, докладно розповіла про зміни у Типовому положенні про громадську раду при посадовій особі та/або виконавчому органі Миколаївської міської ради (далі – Типове положення). Зазначила, що цей документ необхідно привести у відповідність до вимог Закону України 09.05.2024 №3703-IX, а саме:

- ввести поняття “громадська рада при посадовій особі”;
- викласти в новій редакції перелік обов’язкових для оприлюднення повідомлень про діяльність громадської ради;

- зменшити вікові обмеження для участі в громадських радах зазначивши, що їх членами можуть бути представники ІГС та суб'єктів господарювання від 14 років;
- додати можливі формати проведення засідань громадських рад - відеоконференція, змішаний.

Повідомила, що, відповідно до рішення робочої групи з вивчення питань застосування норм Закону України від 09.05.2024 №3703-ІХ «Про внесення змін до деяких законів України щодо народовладдя на рівні місцевого самоврядування» проєкт рішення було направлено структурним підрозділам виконавчих органів ММР для надання пропозицій.

Департамент економічного розвитку ММР пропонує включити до рішення виконкому, яким буде затверджено в новій редакції Типове положення та Методичні рекомендації, пункт 4 з таким формулюванням: *“Консультативно-дорадчі органи, утворені до прийняття цього рішення, мають привести свої положення у відповідність до його вимог після закінчення шести місяців з дня припинення чи скасування воєнного стану на території України, а також здійснити процедуру обрання нового складу органу у відповідності до цього рішення та оновленого положення.”*

- Управління культури та охорони культурної спадщини ММР внесло такі пропозиції як:
- розміщення інформації про діяльність громадських рад також на офіційних вебсайтах виконавчих органів Миколаївської міської ради, за їх наявності;
 - залучати до роботи громадських ради *“представників спілки ветеранів війни”* (у пунктах 2.3 та 3.1 Типового положення);
 - у підпункті 3.1. зазначити, що до складу громадської ради можуть бути обрані представники галузевого спрямування, які офіційно зареєстровані та провадять господарську діяльність не менше 1 року, незалежні фахівці відповідного фахового спрямування, спеціалісти міжнародних об'єднань, асоціацій чи організацій фахового напрямку;
Відзначила, що доцільність даного пункту може бути предметом обговорення.
 - у підпункті 3.1. визначити початковий вік потенційних членів громадської ради як 18 років;
 - додати підпункт: *«План засідань громадської ради затверджується радою під час першого засідання на початку року»* (додано до п.5.1);
 - додати підпункт: *«У разі зміни дати засідання посадова особа повідомляється не пізніше ніж за 5 робочих днів, задля завчасної організації місця проведення запланованого засідання»* (додано до п.5.4)

Департаментом міського голови запропоновано уточнити положення розділу *“Організація роботи ради”* в Типовому положенні таким чином:

П. 5.1. Основною формою роботи громадської ради є засідання, що проводяться у разі потреби, але не рідше ніж один раз на квартал/три місяці. (раніше було один раз на місяць)

Позачергові засідання громадської ради можуть скликатися за ініціативою голови громадської ради, посадової особи (в тому випадку, коли громадську раду утворено при цій посадовій особі), Миколаївського міського голови, заступників міського голови або однієї третини загального складу членів громадської ради.

Засідання громадської ради можуть проводитися в очному, змішаному форматі або в режимі відеоконференції.

Засідання громадської ради є правомочним, якщо на ньому присутні не менш як половина членів від її загального складу.

Борисюк К., який висловив незгоду із пропозицією щодо підпункту 5.1 проєкту Типового положення, який вимагає затвердження радою плану роботи на наступний рік під час першого засідання на початку року. На його думку, виконання даної вимоги не є реалістичним.

Ветров В., який підтримав пропозицію, визначену в підпункті 3.1. проєкту Типового положення, щодо можливості обрання до складу громадської ради представників суб'єктів господарювання.

Мірошниченко О. та Коваленко О., які підтримали позицію про недоцільність включення до громадської ради представників суб'єктів господарювання. Так, Мірошниченко О. зазначив, що входження до складу ради окремих суб'єктів господарювання може викликати порушення балансу інтересів. Водночас представники бізнесу можуть виступати залученими експертами або бути членами громадських об'єднань і представляти саме їх у складі громадських рад.

О. Коваленко, в свою чергу, зазначив, що відповідно до Постанови КМУ 996, до складу громадської ради мають обиратися саме представники інститутів громадянського суспільства, але не суб'єктів господарювання. Підтримав ідею про те, що представники бізнес-спільноти можуть співпрацювати з громадськими радами як залучені експерти. Зазначив, що представники бізнесу мають можливість створювати бізнес-асоціації, організації роботодавців тощо, які мають окремий механізм впливу на прийняття рішень органами влади. Тоді як громадські ради створювалися для того, щоб адвокатувати інтереси саме громадського сектору – інституцій громадянського суспільства та мешканців міста.

В. Ветров, який наголосив на тому, що тривалий час вивчав діяльність громадських рад. Наполягав на важливості представлення інтересів саме підприємницької спільноти через «галузеві» громадські ради, оскільки, по-перше, представники однієї бізнес-галузі не зацікавлені в обстоюванні інтересів іншої при роботі у спільному консультативно-дорадчому органі, а по-друге, завжди існує ризик створення «кишенькових» громадських рад, які не будуть ефективні у захисті інтересів громадськості та бізнес-спільноти. Підкреслив, що ефективність роботи громадських рад залежить від багатьох факторів, які варто враховувати при підготовці нормативних актів з даного питання.

Ващиленко А., який зазначив, що ЕГР має повернутися до розгляду даного питання після того, як проєкт Положення буде розглянуто робочою групою з вивчення питань застосування норм Закону України від 09.05.2024 №3703-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо народовладдя на рівні місцевого самоврядування».

Висловив згоду з тим, що підпункт 3.1. проєкту Типового положення має встановлювати початковий вік потенційних членів громадської ради на рівні 14 років, як це визначено в чинному законодавстві.

Мірошниченко О., який підтримав зауваження Борисюка К. щодо недоцільності затвердження річного плану роботи громадської ради на її першому засіданні в новому році. Заявив, що дана вимога може створювати обмеження в роботі громадської ради.

Ващиленко А., який запропонував також передати дане питання на розгляд робочої групи з вивчення питань застосування норм Закону України від 09.05.2024 №3703-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо народовладдя на рівні місцевого самоврядування».

Коваленко О., який звернув увагу присутніх на доцільність розробки такого критерію як показники ефективності громадських рад.

Ветров В., який представив проєкт доручення міського голови щодо підвищення ефективності структурних підрозділів місцевої влади. Запропонував організувати навчання для посадових осіб місцевого самоврядування щодо актуальних змін у законодавстві, а також - провести обговорення основних положень статей Законів України, підзаконних актів, місцевих рішень з питань регулювання водної галузі.

З третього питання:

Ветров В., який представив учасникам засідання проєкт рішення Миколаївської міської ради стосовно внесення змін до рішення Миколаївської міської ради «Про наглядову раду комунального підприємства Миколаївської міської ради»

Зокрема, розділ 3 «Вимоги для членів Наглядової ради» пропонується доповнити пунктом 3.3 такого змісту:

«3.3. До складу Наглядової ради можуть входити представники громадськості, у тому числі громадських рад Миколаївської міської ради, діяльність яких спрямована на захист прав у відповідній сфері, які здійснюють професійне самоврядування та розвиток у відповідній галузі».

Також запропоновано пункт 4.6 розділу 4 «Призначення членів наглядової ради» викласти в такій редакції:

«4.6. Для проведення конкурсного відбору уповноваженим органом готується проєкт розпорядження міського голови про утворення конкурсної комісії у кількості не більше 9 осіб. Персональний склад комісії, процедура проведення конкурсного відбору та критерії оцінювання до кандидатів незалежних членів затверджуються розпорядженням міського голови. До складу конкурсної комісії обов'язково повинні входити голови постійних комісій Миколаївської міської ради: з питань економічної і інвестиційної політики, планування, бюджету, фінансів та соціально-економічного розвитку, підприємництва, наповнення бюджету та використання бюджетних коштів; з питань житлово-комунального господарства, комунальної власності, благоустрою міста, промисловості, транспорту, енергозбереження, зв'язку, інформаційних технологій та діджиталізації; з питань прав людини, дітей, сім'ї, законності, гласності, антикорупційної політики, місцевого самоврядування, депутатської діяльності та етики; а також представники міжнародних партнерів та громадськості, у тому числі громадських рад Миколаївської міської ради.»

Борисюк К., який вказав на необхідність відкритості у роботі конкурсної комісії, зокрема, забезпечення прямої трансляції її засідань.

Мірошниченко О., який вказав, що проведення прямої трансляції не є вимогою законодавства.

Борисюк К., який вказав, що в такому випадку має бути забезпечено публікацію повного протоколу засідання конкурсної комісії у відкритому доступі.

Ващиленко А., який запропонував винести на голосування питання про схвалення обговорюваного проєкту рішення Миколаївської міської ради про внесення змін до рішення Миколаївської міської ради «Про наглядову раду комунального підприємства Миколаївської міської ради» та рекомендування його для винесення на розгляд сесії міської ради.

Борисюк К., який заявив що утримується від голосування з даного питання.

З четвертого питання:

Ващиленко А., який запросив до слова Н. Гах, ученого секретаря ДП «Державний науково-дослідний інститут будівельних конструкцій» та запевнив, що ЕГР стоїть на засадах

відкритості та прозорості у взаємодії з експертним середовищем, громадськістю та органами влади.

Гах. Н., яка розповіла про науково-технічну діяльність ДП «Державний науково-дослідний інститут будівельних конструкцій» у сфері комплексної відбудови. Зокрема, мова йшла про можливості відновлення складних зруйнованих об'єктів, які потребують глибокого технічного аналізу та сучасних інженерних рішень. Також висловила готовність до співпраці з місцевим самоврядуванням та громадським сектором Миколаєва в питаннях післявоєнного відновлення.

ГОЛОСУВАЛИ:

1. Затвердити порядок денний засідання ЕГР від 19.06.2025 у тому вигляді, який наведено в роздаткових матеріалах.

ЗА - 13; ПРОТИ - 0 ; УТРИМАЛИСЬ - 0 ; НЕ ГОЛОСУВАЛИ – 0.

2. Звернутися до керівника робочої групи з вивчення питань застосування норм Закону України від 09.05.2024 №3703-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо народовладдя на рівні місцевого самоврядування» Лукова В.Д. про включення до складу даної робочої групи представників ГО «Українського незалежного центру політичних досліджень» Лациби М., та Лукінюка М., а також Коваленка О., директора ГО «Форум розвитку громадянського суспільства».

ЗА - 13; ПРОТИ - 0 ; УТРИМАЛИСЬ - 0 ; НЕ ГОЛОСУВАЛИ – 0.

3. Рекомендувати проєкт рішення Миколаївської міської ради «Про внесення змін до рішення Миколаївської міської ради «Про наглядову раду комунального підприємства Миколаївської міської ради» для винесення на розгляд сесії міської ради.

ЗА - 11; ПРОТИ - 0 ; УТРИМАЛИСЬ - 1 ; НЕ ГОЛОСУВАЛИ – 1.

ВИРІШИЛИ:

1. Затвердити порядок денний засідання ЕГР від 19.06.2025 в такому вигляді:

1) Дієва місцева демократія у Статуті Миколаївської громади. Сервіси річного партнерського проєкту «Дієва місцева демократія у Статутах двох громад Миколаївщини» від ГО ФРММ, ЕГР та Миколаївської міської ради.

2) Щодо внесення до Статуту міста змін відповідно до Закону України «Про народовладдя на місцевому рівні». Розгляд проєкту доручення міського голови з питань посилення ефективності структурних підрозділів місцевої влади.

3) Щодо внесення змін та доповнень до рішення міської ради від 28.11.2024 № 39/13 «Про наглядову раду комунального підприємства Миколаївської міської ради»

2. Звернутися до керівника робочої групи з вивчення питань застосування норм Закону України від 09.05.2024 №3703-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо народовладдя на рівні місцевого самоврядування» Лукова В.Д. щодо включення до складу даної робочої групи представників ГО «Українського незалежного центру політичних досліджень» Лациби М., та Лукінюка М., а також Коваленка О., директора ГО «Форум розвитку громадянського суспільства».

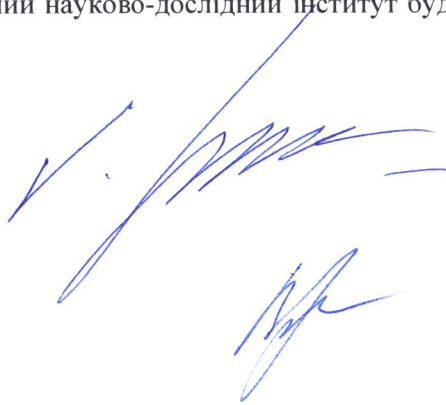
3. Рекомендувати робочій групі з вивчення питань застосування норм Закону України від 09.05.2024 №3703-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо народовладдя

на рівні місцевого самоврядування» під час розгляду Типового положення про громадську раду при посадовій особі та/або виконавчому органі Миколаївської міської ради, а саме при формулюванні умов членства в громадській раді, забезпечити можливості дотримання прав на участь в роботі консультативно-дорадчих органів для всіх галузей громадського сектору, експертної та бізнес-спільноти.

4. Рекомендувати проєкт рішення Миколаївської міської ради щодо внесення змін до рішення Миколаївської міської ради «Про наглядову раду комунального підприємства Миколаївської міської ради» для винесення на розгляд сесії міської ради.

5. Інформацію ДП «Державний науково-дослідний інститут будівельних конструкцій» взяти до уваги.

Голова
експертно-громадської ради

А.М. Ващенко

Секретар

В.О. Атанасова